

הדברים א

אֲחֵיכֶם וּשְׁפֹטֵתֶם צֶדֶק בֵּין אִישׁ וּבֵין
אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ: (י) לֹא תִכְרֹוּ פָנִים
בַּמִּשְׁפָּט בַּקֶּטָן בַּגָּדֹל תִּשְׁמָעוֹן לֹא
תִגְדֹרוּ מִפְּנֵי אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים
הוּא וְהִדְבַר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תִּקְרְבוּן
אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו: (י) וְאַצִּיחָה אֶתְכֶם בְּעַת

ת"א ושפוטתם יצוות ו"א ח' סנהדרין ז' ז' ז' : לא תכירו קועה מ"ז ז' סנהדרין
ז' ז' עקדה שער ג' : בקטן סנהדרין ח' ח' : לא תגורו קועה מ"ז ז'
סנהדרין ו' ז' וע' ח' : המשפט סנהדרין ו' ז' : ואצוה עס עס :

תרגום אונקלוס

גְּבָרָא וּבֵין אָחוּהִי וּבֵין גֵּיטְרִיהּ: (י) לֹא תִשְׁתַּמְדִּיעוּן אַפִּין בְּדִינָא מְלִי
זְעִירָא בְּרַבָּא תִשְׁמָעוֹן לֹא תִדְחִילוּן מִן קַדְמָא גְּבָרָא אֲרִי דִינָא דִּי הוּא
וּפְתִיגְמָא דִּי יְקִישִׁי מִנְכוֹן תִּקְרְבוּן לְחוּתִי וְאַשְׁמַעִינִיהּ: (י) וּפְקִידִית וּתְכוֹן
עכשיו כרי חתם משועבדים ללצור [ספרי]: שמוע. לשון הווס אוד"נט
זלע"ז כמו זכור ושמור: ובין גרו. זה בעל דינו שאוגר עליו דברים [ספרי
ח']. ד"א ובין גרו אף על עסקי דירה בין חלוקת אחים אפילו בין תנור
לכירים [סנהדרין ז']: (י) לא תכירו פנים במשפט. זה הממונה להוסיף
הדיינין שלא יאמר איש פלוני נאה או גבור או שיצנו דין איש פלוני קרובי
או שיצנו דין צעיר והוא אינו צקי בדינין ונאלץ נחייב את הזכאי ומנכה את
החייב מעלה אני על מי שמנחו כאלו הכיר פנים צדין [ספרי]: בקטון
בגדול תשמעון. שיהא חביב עליך דין של פרוטה כדין של מאה ונהא שלם
קדם וצא לפניך לא תסלקנו לאחורון [סנהדרין ח']. ד"א קטון כגדול
תשמעון כחכמותו שלא תאמר זה עני הוא ומצירו עשיר ונאלץ לפרכסו אזכה
את העני ונאלץ מתפרכס בנקיות. ד"א שלא תאמר היאך אני פוגם בצדור
של עשיר זה צטביל דינר אזכנו עכשיו וכשילא לחוץ אומר לו תן לו שאתה
סייב לו: לא תגורו מפני איש. לא תיראו [ספרי]. ד"א לא תגורו לא
חכמים דצריך מפני איש לשון אוגר צקיץ [משלי י']: כי המשפט לאלהים
הוא. מה שאתה נוטל מזה שלא כדין אתה מוזיקיני להחזיר לו נאלץ שהעית
על המשפט: תקריבון אלי. על דבר זה כסתלק ומנו משפט צנות ללפסד
[ספרי] וכן שמואל אומר לשאול לפני הכהן [שמואל ח' ע'] אומר לו הקצ"ס
חייך שאני מודיעך שאין אתה כואה ואינתי מודיעו כשצא לנשות את דוד
ירח את אליאז ויאמר אך נגד ה' משימו [עס י"ז] אומר לו הקצ"ס ולל

מגילת קהלת יב

הַבּוֹר: (ו) וַיָּשָׁב הָעֵפֶר עַל־הָאָרֶץ כַּשֶּׁהָיָה וְהָרוּחַ
תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה:

רש"י

לא צאו עליהם אלא לאחר חרבן הבית: [ג] ביום שיוועו שומרי הבית.
אלו משמרות כהונה ולוים: והתעוותו אנשי החיל. אלו סכסכים שהם
גבורים בכח. אמר ר' אבהו זר כהנא שנים ועשרים אלף לויים בנין אהרן
ציוס א'. אמר רבי חנינא המורכא הזה דבר קל הוא והכסן זורקה יותר
עשלים אמה: ובטלו המוחגות. אלו המעטות הגדולות משנת ר' עקיבא
ומשנת ר' חייא ומשנת זרקסא: וחשבו הדואות. שישמחם הנמלא מן הלז:
[ד] וסוגרו דלתים בשוק. כגון דלתי כחושתי צן אלנתן שהיו פתוחין
לכוונה: בשמל קול המחנה. על ידי שלא נתעסקו בתורה. אמר
ר' שמאל נמשלו ישראל למחנות פרימים מה רימים אינן בטלות לא ציוס
ולא צלילה אף כאן והגיה צו יומם ולילה [יהושע א']: ויקום לקול
הצפור. זה נצוכדנאלר הרשע. אמר ר' לוי שמונה עשרה שנה סיחם
בת קול יולאת ומסוללת בשלמין של נצוכדנאלר ענדא צישא זיל אחריצ
ציתים דמך דצני מך לא שמעין ליה: וישחו כל בנות השיר. צשיר
לא ישחו יין [ישעיה כ"ד]: [ה] גם מגבוה יידאו. מגזוב של עולם
יחירא וידאג לצו סן יעשה צו כאשר עשה צראשונים: וחתחתים
בדרך. מתוך כך יצקט לו אותות ורמזים אם ילליה צדרך שילך כענין
שנאמר כי עמד מלך צצל על אם הדרך לקסס קסס קלקל צחלים שאל
צחרסים [יחזקאל כ"א]: וינאץ השקר. תלמה נבואת ירמיה שנאמר מקל
סקד אני רואה [ירמיה א'] א"ר אליעזר הסקד הזה משעה שהוא מליץ עד
גמר פירותיו עשרים וא' יום כך משענה עשר צתמוז עד ס' צאז עשרים
וא' יום: ויפתבל החגב. זה ללמו של נצוכדנאלר רומיה אמין שתין פתיס
אמין שית [דניאל ג'] ואם אין עוציו אלא שש אינו יכול לעמוד ואת אמרת
אקימיה צצקעת דורא [שם] אמר רב צצוי ועמידין אותו ונופל ועמידין
אותו ונופל עד שהציאו כל זה צצירושלים ושמו דיומו על צנליו לקיים
מה שנאמר וזכנס לכדה יהיה [יחזקאל ז']: ותפר האביונה. זו זכות
אבות תופר משענת אבות שלכם. ויסיס אציונה מלשון אז: כי הולך
האדם. ישראל שנקראו לאן אדם [שם ל"ו] אדם אדם [שם ל"ד]: אל
בית עולמו. וצצל צאו לצצל חזרו חרה אזי אצרהס ועצר הכהר היה:
וסבבו בשוק הפופדים. גלות יכניה קדמה לגלות לדקיה י"א שנה כשהגלה
נצוכדנאלר את גלות דקיהו צקולרין היו יולאין גלות יכניה לקראת נצוכדנאלר
על כרחן עם שאר צני סעיר לקלסו שהוא צבור ומלליח והיו רואים את
הצנויים וסולין אותם איש על קרצו מה נעשה צו והיו משיצין אותם
אשר למות למות ואשר לשני לשני ואשר לחרב לחרב [ירמיה ס"ו] והיו
מקלסין צידם אחת וצידם אחת מוסקין ומטפחין הספר על אחיהם ועל